

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/13/2025
Identifikačné číslo spisu:	4421010473
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:4421010473.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Dušana Krč - Šeberu a JUDr. Dušana Szabóa, v trestnej veci obvineného F. T., pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 26. mája 2026 v Bratislave, o dovolaní obvineného F. T. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 3. mája 2022, sp. zn. 2To/33/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného F. T. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej tiež „súd prvého stupňa“ alebo „okresný súd“) z 20. januára 2022, sp. zn. 2T/49/2021 bol obvinený F. T. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) v bodoch 1) až 9) uznaný vinným z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1) dňa 11. septembra 2010 vystupujúc pred poškodeným ako D. R. v ambulancii poškodeného MUDr. G. Q. v Mestskej poliklinike v H., E. X pod zámienkou nákupu televízorov vylákal od poškodeného finančnú hotovosť v sume 1.000 eur s tým, že mu vráti o tri dni sumu 1.100 eur napriek tomu, že vedel, že požičané peniaze nevráti a ani ich nepoužije na nákup televízorov a poškodený v presvedčení, že mu požičané peniaze vráti spolu s navýšením o 100 eur, čo bola suma, ktorú požičal dňa 9. septembra 2010 manželke obžalovaného A. T., v ten istý deň odovzdal obžalovanému na parkovisku pred Mestskou poliklinikou v H., E. X sumu 1.000 eur, pričom obžalovaný tieto peniaze poškodenému doposiaľ nevrátil, nepoužil ich na nákup televízorov a peniaze minul na vlastnú potrebu,

2) v presne nezistený deň, asi 3 dni po tom, čo poškodený odovzdal sumu 1.000 eur obžalovanému F. T. (bod 1/ obžaloby) čakal poškodeného MUDr. G. Q. na parkovisku pred Poliklinikou v H., E. X, kde si od poškodeného pýtal finančnú hotovosť 500 eur pod zámienkou vyplatenia colníka v súvislosti s dovozom televízorov, presviedčal poškodeného, že peniaze mu vráti, keď predá televízory, a keď mu poškodený požičia aj týchto 500 eur, pričom poškodený v presvedčení, že mu obžalovaný požičané

peniaze vráti spolu s navýšením, obžalovanému na ďalší deň odovzdal na parkovisku pred Poliklinikou v H., sumu 500 eur, pričom obžalovaný F. T. vedel, že peniaze na prezentovaný účel nepoužije, žiadne televízory nekupuje ani nedováža, peniaze nevráti a použije ich pre vlastnú potrebu,

3) v období koncom septembra 2010, asi 23. septembra 2010, obžalovaný F. T. vystupujúc pred poškodeným ako D. R., na parkovisku pred Mestskou poliklinikou v H., E. X si pýtal od poškodeného MUDr. G. Q. finančnú hotovosť 1.700 eur pod zámienkou predaja bližšie nešpecifikovanej nehnuteľnosti v Prahe, ktorú mali zdediť A. T. a jej brat obžalovaný A. T. po rodičoch s tým, že peniaze potrebujú na oddĺženie nehnuteľnosti od exekúcie a na jej prepis, aby nehnuteľnosť mohli predat', pričom o realizácii predaja nehnuteľnosti v Prahe ubezpečoval poškodeného aj obžalovaný A. T. s tým, že po predaji predmetnej nehnuteľnosti obžalovaný F. T. poškodenému vráti všetky doposiaľ požičané peniaze na nasledujúci deň na tom istom mieste a poškodený v presvedčení, že mu obžalovaný F. T. doposiaľ požičané peniaze vráti, odovzdal mu v H., na T. ulici XX sumu 1.700 eur, pričom obžalovaní F. T. a A. T. vedeli, že A. T. a A. T. nenadobudli žiadnu nehnuteľnosť v Prahe, tieto peniaze poškodenému doposiaľ nevrátili a použili ich pre vlastnú potrebu,

4) v období od októbra 2010 do konca decembra 2010 obžalovaný F. T. vystupujúci pred poškodeným ako D. R. a obžalovaný A. T., vystupujúc ako dedič nehnuteľnosti v Prahe, opätovne pod zámienkou predaja nehnuteľnosti v Prahe, neustále tvrdiac poškodenému, že je potrebné nehnuteľnosť oddĺžiť, na parkovisku pred Mestskou poliklinikou v H., E. X a v H. na ulici T. XX poškodený postupne do konca októbra 2010 odovzdal obžalovanému F. T. sumu okolo 50.000 eur, následne obžalovaní F. T. a A. T. poškodenému klamlivo tvrdili, že sú potrebné ďalšie peniaze na prepisy, exekúcie, listy vlastníctva tak, aby mohla byť predmetná nehnuteľnosť v Prahe predaná údajnému kupujúcemu vystupujúcemu pod menom „C. U.“, no predtým musí F. T. vyplatiť dlhy exekútorovi, tiež že sú potrebné peniaze na vybavenie pôžičky v W. banke pre C. U. na kúpu predmetnej nehnuteľnosti, no k tomu je najprv potrebné, aby C. U. splatil svoju predchádzajúcu pôžičku, k čomu sú potrebné od poškodeného peniaze v sume 6.500 eur a že keď sa nehnuteľnosť v Prahe predá, z takto nadobudnutých peňazí obžalovaný vráti v krátkom čase celú požičanú sumu poškodenému, ale keď mu poškodený nepožičia ďalšie peniaze potrebné k vybaveniu predaja nehnuteľnosti, kupujúci od kúpy odstúpi a poškodenému nebude mať z čoho vrátiť doposiaľ požičanú sumu peňazí, pričom na to, aby peniaze od poškodeného vylákali, pri niektorých stretnutiach obžalovaný F. T. využil pomoc neznámeho páchatel'a tak, že pri komunikácii s poškodeným prostredníctvom telefónu obžalovaného sa pred poškodeným vydával za pána U. z W. banky, ktorý poškodenému tvrdil, že sú potrebné ďalšie peniaze, lebo boli neplatné listy vlastníctva, objavili sa ďalšie exekúcie, pričom počas tohto obdobia obžalovaný A. T. udával poškodenému sumy, ktoré je potrebné uhradiť za U. do W. banky, uvádzal mu, že je v Prahe a vybavuje záležitosti na predaj nehnuteľnosti, žiadal ho, aby peniaze odovzdal F. T., ktorý mu ich rýchle dopraví do Prahy a poškodený v presvedčení, že mu obžalovaný F. T. doposiaľ požičané peniaze skutočne vráti, v období od októbra 2010 do konca decembra 2010 obžalovanému F. T. vo viacerých častiach postupne odovzdal sumu vo výške 100.300 eur, pričom obžalovaný F. T. a A. T. vedeli, že A. T. nenadobudol a ani nevlastní žiadnu nehnuteľnosť v Prahe, peniaze poškodenému doposiaľ nevrátili a použili ich pre vlastnú potrebu,

5) v presne nezistený deň koncom mesiaca november 2010 sa obžalovaný F. T. stretol s poškodeným MUDr. G. Q., pričom obžalovaný využil účasť t. č. nebohého N. A., predstavujúceho sa ako C. U., ktorý telefonujúc prostredníctvom telefónu obžalovaného F. T. poškodenému MUDr. G. Q. nepravdivo tvrdil, že jeho úver v W. banke je splatený, avšak ohľadne kúpy nehnuteľnosti v Prahe je potrebná ešte suma 2.000 eur, ktorú keď poškodený nezoženie, C. U. odstúpi od kúpy nehnuteľnosti v Prahe, na čo poškodený v presvedčení, že mu obžalovaný požičané peniaze po predaji nehnuteľnosti vráti, odovzdal koncom mesiaca december 2010 v H. na T. XX obžalovanému F. T. sumu 2.000 eur, pričom obžalovaný F. T. vedel, že A. T. nenadobudol a ani nevlastní žiadnu nehnuteľnosť v Prahe, peniaze poškodenému doposiaľ nevrátil a použil ich pre vlastnú potrebu,

6) od januára 2011 do júla 2011 obžalovaný F. T. v H. na T. XX pri opakovaných stretnutiach s poškodeným MUDr. G. Q., poškodenému nepravdivo uvádzal, že C. U. odstúpil od kúpy nehnuteľnosti v Prahe, no A. T. je v Prahe a našiel nového kupcu, „Vietnamca“, čo poškodenému telefonicky potvrdil

aj obžalovaný A. T. a sú potrebné peniaze na ďalšie exekúcie, prepisy, listy vlastníctva, pričom peniaze poškodenému budú vrátené hneď po tom, čo sa nehnuteľnosť v Prahe predá a tak poškodený v presvedčení, že mu obžalovaný požičané peniaze po predaji nehnuteľnosti vráti, odovzdal F. T. za účelom oddĺženia nehnuteľnosti v Prahe a jej následný predaj „Vietnamcovi“ viacerými čiastkami spolu sumu 40.000 eur, pričom obžalovaný vedel, že A. T. nenadobudol a ani nevlastní žiadnu nehnuteľnosť v Prahe, peniaze poškodenému doposiaľ nevrátil a použil ich pre vlastnú potrebu,

7) v bližšie nezistený deň v mesiaci august 2011 obžalovaný F. T. využil účasť neznámeho páchatel'a tým, že poškodeného telefonicky kontaktoval neznámy páchatel', predstavujúc sa menom R., ktorá sa vydávala za pracovníčku U. R. E., pričom poškodenému nepravdivo uviedla, že peniaze z Prahy sú už v U. R. E. a na ich uvoľnenie, aby mohli byť prevedené na účet poškodeného, je potrebné zaplatiť sumu 1.400 eur, preto v najbližších dňoch išiel poškodený MUDr. G. Q. spolu s obžalovaným F. T. do Bratislavy zaplatiť uvedenú sumu, na ktorú poškodený mienil prispieť sumou vo výške 800 eur a zvyšok peňazí mal doplatiť F. T., po príchode do Bratislavy F. T. zatelefonoval údajnej pracovníčke U. R. E. pani R., ktorá poškodenému oznámila, že je toho času na dovolenke, ale peniaze môže dať poškodený F. T., ktorý jej ich na druhý deň prinesie, čo aj poškodený spravil a dal obžalovanému F. T. sumu 800 eur a asi o týždeň neskôr obžalovaný F. T. klamlivo tvrdil poškodenému, že mu telefonoval pán U., ktorý uviedol, že peniaze z Prahy neboli prevedené na účet poškodeného, nakoľko ich U. omylom previedol na účet do U. R. E., odkiaľ boli vrátené na účet do W. banky do Prahy, pričom obžalovaný F. T. klamlivo tvrdil, že sú znovu potrebné ďalšie peniaze na uvoľnenie úveru, avšak poškodený už žiadne peniaze na tento účel obžalovanému nevyplatil, obžalovaný F. T. poškodenému sumu 800 eur nevrátil a peniaze použil pre vlastnú potrebu,

8) koncom mesiaca september 2011 obžalovaný F. T. poškodenému nepravdivo tvrdil, že dom v Prahe sa asi predá, pretože bol osobne v banke v Prahe, kde navštívil riaditeľa pána C., ktorý obžalovanému F. T. mal sľúbiť, že predaj domu sa zrealizuje a v tej súvislosti odvolá z funkcie pána U., ktorý vraj urobil viac chýb, pričom obžalovaný F. T. opäť požadoval od poškodeného peniaze potrebné na prepis tohto domu, uvoľnenie úveru a na exekúciu vo výške 6.000 eur, poškodený z dôvodu, aby neprišiel o svoje doposiaľ požičané peniaze, vyplatil obžalovanému F. T. v H. na T. XX po viacerých čiastkach sumu spolu 10.000 eur, pričom obžalovaný tieto peniaze poškodenému doposiaľ nevrátil a použil ich pre vlastnú potrebu,

9) začiatkom mesiaca november 2011 obžalovaný F. T. opäť kontaktoval poškodeného MUDr. G. Q. na parkovisku pred Mestskou poliklinikou v H. E. X, kde poškodenému tvrdil, že z predaja nehnuteľnosti v Prahe nič nebude, ale plánuje predáť založený a exekúciami zaťažený byt v R. na H. XX/XX za cenu 94.000 eur, pričom z predaja bytu poškodenému vyplatí sumu 54.000 eur ako vrátenie časti dlhu, pričom od poškodeného vylákal pod zámienkou vyplatenia dlhu a následného predaja bytu v Bratislave sumu 8.000 eur, ktoré mu poškodený odovzdal v nádeji, že mu poškodený vráti aspoň časť požičaných peňazí, hoci obžalovaný vedel, že byt v Bratislave nevlastní a peniaze použil pre vlastnú potrebu.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l), písm. n) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zároveň súd prvého stupňa podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výroky o treste v rozsudku Okresného súdu Levice zo 4. apríla 2016, sp. zn. 2T/30/2013 a rozsudku Okresného súdu Nové Zámky z 21. septembra 2017, sp. zn. 4T/37/2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo 7. marca 2018, sp. zn. 1To/87/2017, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona a § 78 ods. 1 Trestného zákona mu okresný súd uložil aj ochranný dohľad na 3 roky a podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku povinnosť nahradiť poškodenému MUDr. G.

Q. škodu vo výške 62.300,- eur a spolu s ďalším obvineným aj povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému MUDr. G. Q. škodu vo výške 102.000,- eur.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku okresný súd poškodeného MUDr. G. Q. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, na podklade ktorého Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 3. mája 2022, sp. zn. 2To/33/2022 podľa § 64 ods. 1 Trestného poriadku nepovolil obvinenému navrátenie lehoty na podanie odvolania proti rozsudku okresného súdu z 20. januára 2022, sp. zn. 2T/49/2021 (bod I.) a podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku zamietol odvolanie obvineného F. T. ako oneskorene podané (bod II.).

Proti naposledy označenému rozhodnutiu krajského súdu podal obvinený, prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Claude Trelaja, advokáta so sídlom M. R. Štefánika 30, Nové Zámky, vo svoj prospech dovolanie z dôvodov plynúcich z ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. h), písm. i) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinený namietal, že mu bol uložený privysoký a nezákonný trest s tým, že súd nezohľadnil jeho oľutovanie skutku a vyhlásenie viny. Vyjadril názor, že vzhľadom na novelu Trestného zákona a zmenu ustanovení okrem iného aj poľahčujúcich okolností podľa § 36 Trestného zákona, ako aj § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu, je možné uňho očakávať miernejší trest. Dôvodil, že vzhľadom na novelu Trestného zákona, a to zákonom č. 40/2024 Z. z., by bolo jeho konanie posúdené inak vzhľadom na zmenu kvalifikačného momentu, a to výšky škody, s tým, že použitie vyššie spomenutej novely obvinený odôvodňoval článkom 49 ods. 1 Charty vyjadrujúcim potrebu aplikácie miernejšieho ustanovenie trestného práva. Dovolateľ ďalej poukázal na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie vo veci Taricco a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) vo veciach Scoppola proti Taliansku, Jidic proti Rumunsku, v ktorých ESLP zdôraznil, že tak v európskom, ako aj medzinárodnom priestore je potrebné uplatňovať ustanovenia trestného práva, ktoré sú pre páchatel'a miernejšie a konštatoval, že zásada retroaktívneho uplatňovania priaznivejšieho trestného práva sa uplatňuje nielen na trest, ale aj v kontexte zmeny týkajúcej sa vymedzenia trestného činu, taktiež poukázal na rozsudok ESLP vo veci Parmak a Bakir proti Turecku z 3. decembra 2019. V tejto súvislosti dovolateľ namietal, že ak bol niekto už právoplatne odsúdený podľa staršej nepriaznivej úpravy, nález nevytvára prekážku ani potenciálnej prejudiciálnej otázke k interpretácii práva Európskej únie v rámci čl. 49 ods. 1 Charty. Obvinený ďalej poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tdo/69/2012 z 15. januára 2013, ako aj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 202/2024 z 24. apríla 2024. Opodstatnenosť svojho dovolania vzhliadol aj v ustanovení § 93 ods. 1 zákona o Ústavnom súde. Obvinený v ďalšej časti svojho podania namietal, že okresný súd nezrušil výrok o treste uložený skoršími rozsudkami a to rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 4T/66/2020 z 12. marca 2021, a trestný rozkaz Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 1T/169/2010 zo 16. februára 2011, pričom, podľa názoru obvineného, mali byť aj vo vyššie zmienených rozhodnutiach zrušené výroky o treste, pretože boli splnené podmienky pre ukladanie súhrnného trestu.

V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že:

rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 2T/49/2021 z 20. januára 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu Nitra, sp. zn. 2To/22/2022 z 3. mája 2022, bol porušený zákon v neprospech obvineného, rozhodnutie zrušuje, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a Okresnému súdu Nové Zámky prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý namietal, že obvinený neuviedol, v čom postupoval krajský súd nesprávne, alebo ako mala byť lehota na podanie odvolania určená (pretože odvolanie bolo ako oneskorene podané zamietnuté). K

argumentácii obvineného, že vzhľadom na novelu Trestného zákona, ktorá nadobudla účinnosť 6. augusta 2024, došlo k zmene právnej kvalifikácie skutku vzhľadom na zmenu ustanovenia § 125 ods. 1 Trestného zákona, prokurátor uviedol, že ani po zmene definície škody nezanikla trestnosť konania obvineného, v jeho prípade stále ide o trestný čin podvodu podľa § 221 Trestného zákona, pričom rozhodujúcou skutočnosťou je, že trest odňatia slobody mu bol uložený podľa platných a účinných ustanovení Trestného zákona v čase rozhodovania s tým, že nález Ústavného súdu č. 3/2024 z 3. júla 2024, nie je dôvodom na podanie dovolania.

Vzhľadom na vyššie uvedené prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril aj poškodený MUDr. G. Q. (ďalej tiež „poškodený“), ktorý vyjadril názor, že vzhľadom na spôsobenú škodu (175.880 eur), by bolo konanie obvineného aj po novele Trestného zákona zákonom č. 40/2024 Z. z. kvalifikované podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona s trestnou sadzbou 3 až 10 rokov, čo znamená, že aj v zmysle novely Trestného zákona je trest 8 rokov stále v rámci vyššie uvedenej trestnej sadzby. S poukazom na to vyjadril poškodený názor, že aj aktuálne dovolanie obvineného by malo byť odmietnuté, pretože nebol porušený zákon v jeho neprospech, trest, ktorý mu bol uložený, nebol neprimerane prísny vzhľadom na kriminálnu minulosť obvineného, pričom u obvineného by nemal platiť princíp retroaktivity. Poškodený zdôraznil, že trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný, neskorší zákon sa pre páchatel'a použije, keď je to pre páchatel'a priaznivejšie. Príťažujúcou okolnosťou je, podľa názoru poškodeného, pre obvineného aj skutočnosť, že trestný čin bol spáchaný organizovanou skupinou, ktorú koordinoval práve obvinený, keďže na predmetnom trestnom čine, podľa názoru poškodeného, ďalej participovali aj A. T., ktorej nebol uložený žiaden trest, A. T., ktorému bol uložený podmienený trest odňatia slobody na 2 roky, K. R. bol vylúčený na samostatné konanie, kde mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky, ktorý bol krajským súdom znížený na 3 roky a dodal, že na predmetnom zločine participoval aj dnes už nebohý brat A. T., N. A., ktorý sa počas páchania trestnej činnosti vydával za C. U. z Prahy. Vyššie uvedeným konaním by, podľa názoru poškodeného, mohla byť splnená podmienka § 129 Trestného zákona, navyše časť prostriedkov získaných podvodom mohlo byť použitých na trestnú činnosť, čím vzniká dôvodné podozrenie na naplnenie skutkovej podstaty trestného činu legalizácie príjmov z trestnej činnosti podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona. Na základe vyššie uvedeného žiadal poškodený pre obvineného prísnejšiu kvalifikáciu trestného činu. Záverom zdôraznil, že doposiaľ mu obvinený nevrátil nič z dlžnej sumy.

Obvinený v replike k vyjadreniu poškodeného uviedol, že sa nestotožňuje, predovšetkým s výškou škody, zdôraznil, že spôsobil škodu vo výške 62.300 eur, ktorú po prepustení z výkonu trestu bude riadne uhrádzať, doposiaľ tak učiniť nemohol, pretože je vo výkone trestu. Obvinený ďalej namietal, že poškodený požičiaval peniaze za nehorázne úroky a taktiež bral úplatky. V závere podania zdôraznil, že ľutuje spôsobenie škody, ktorú riadne nahradí.

Dovolateľ vlastnoručne napísaným podaním doplnil svoje dovolanie poukazujúc na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-544/23 BAJI Trans, v rámci ktorého (svojho podania) dodal, že novela Trestného zákona, ako aj Súdny dvor v Luxemburgu prikazuje, aby súdy rozhodli spätne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Súčasne však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože bolo podané bez splnenia podmienok dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1, veta prvá, Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté.

Za využitie práva podať odvolanie proti rozsudku treba považovať iba situáciu, keď odvolací súd môže v dôsledku tohto riadneho opravného prostriedku uplatniť svoje oprávnenie podľa § 319 Trestného poriadku alebo podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku alebo rovnaké oprávnenie podľa § 321 Trestného poriadku s následným postupom podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku alebo podľa odseku 3 tohto ustanovenia po uplatnení prieskumnej povinnosti podľa § 317 Trestného poriadku. Sem však nepatria prípady zamietnutia odvolania z formálnych dôvodov podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, kedy odvolací súd nemôže preskúmať napadnuté rozhodnutie, ani konanie, ktoré mu predchádzalo a jeho prieskumná povinnosť môže byť zameraná výlučne len na to, či existuje niektorý z dôvodov uvedených v tomto ustanovení, ktorý bez ďalšieho znamená zamietnutie odvolania [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 48/2014-I.].

Zistenie dovolacieho súdu, že dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku bol naplnený, má za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia vydaného podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku a vrátenie veci odvolaciemu súdu. Tým vzniká stav neskončeného trestného stíhania. Z tohto dôvodu je vylúčené, aby najvyšší súd ako dovolací súd mohol vec ďalej posudzovať z akýchkoľvek iných hľadísk, ktoré by inak mohli zakladať jednotlivé dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, resp. tiež podľa § 374 ods. 3 Trestného poriadku. Konštrukcia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku obsahuje nepriamo v sebe aj tvrdenie o splnení podmienky dovolania podľa prvej vety ustanovenia § 372 Trestného poriadku. Preto ak dovolací súd zistí, že uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku nie je splnený, znamená toto zistenie zároveň aj to, že oprávnenými osobami, vyjmúc ministra spravodlivosti, neboli splnené podmienky dovolania podľa § 372 Trestného poriadku (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 9/2011).

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1.

Z predloženého spisu plynie, že okresný súd vo veci rozhodol na hlavnom pojednávaní v prítomnosti obvineného 20. januára 2022, kedy sa obvinený po vyhlásení napadnutého rozsudku nevyjadril k možnosti podania odvolania, v dôsledku čoho mu plynula zákonná pätnásťdňová lehota na podanie odvolania (od vyhlásenia rozsudku). V dôsledku márneho uplynutia lehoty na podanie odvolania všetkým na to oprávneným osobám (vrátane dovolateľa) na hlavnom pojednávaní (20. januára 2022) vyhlásený rozsudok nadobudol právoplatnosť 5. februára 2022.

Napriek uvedenému, proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie 1. marca 2022, v ktorom súčasne požiadal, aby mu bolo umožnené podať odvolanie po termíne, čo odvolací súd vyhodnotil ako žiadosť o navrátenie lehoty na podanie odvolania.

Krajský súd v Nitre uznesením z 3. mája 2022, sp. zn. 2To/33/2022 nepovolil obvinenému navrátenie lehoty na podanie odvolania proti rozsudku okresného súdu a súčasne podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku z formálnych dôvodov bez preskúmania veci odvolanie obvineného zamietol ako oneskorene podané.

Z uvedeného (vrátane vyššie rozvedenej ustálenej súdnej praxe najvyššieho súdu) potom plynie, že pokiaľ trestné stíhanie obvineného v pôvodnom konaní bolo právoplatne skončené rozsudkom súdu prvého stupňa, ktorý (rozsudok) obvinený odvolaním včas nenapadol, a následne ním podané odvolanie bolo odvolacím súdom zamietnuté podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, teda len z formálneho

dôvodu (pre oneskorenosť podania) bez vecného preskúmania, pritom obvinený je oprávnený dovolaním napadnúť len druhostupňové rozhodnutie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], takéto rozhodnutie (uznesenie) odvolacieho súdu, ktorým bolo jeho odvolanie zamietnuté ako oneskorene podané, obvinený síce je oprávnený dovolaním napadnúť, ale výlučne len pre naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku, t. j. z dôvodu že odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody.

Z vyššie konštatovaného je teda zrejmé, že druhostupňové (odvolacie) rozhodnutie (uznesenie) obvinený bol síce oprávnený dovolaním napadnúť, avšak len z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok pre zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, čo mohlo predstavovať jedinú relevantnú dovoláciu námietku uplatniteľnú obvineným ako dovolateľom, to však obvinený ani vecne (popísaním konkrétnej chyby, prečo by postup krajského súdu, ktorý nevyhovelo jeho návrhu na navrátenie lehoty na podanie odvolania, nebol správny) a ani formálne [namietaním dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku] neurobil.

Pritom viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, odvolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku, a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku. Ak ale odvolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, odvolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 120/2012).

Vzhľadom na to, že obvinený v prejednávanej veci neuplatnil vecne a ani len formálne dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku, pričom len z tohto dôvodu bol oprávnený rozhodnutie krajského súdu dovolaním napadnúť, znamená to, že obvinený odvolanie v prejednávanej veci nepodal (včas), preto nebola splnená podmienka pre podanie dovolania plynúca z ustanovenia § 372 ods. 1 Trestného poriadku, čo je dôvodom pre odmietnutie dovolania bez jeho vecného prieskumu podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že obvinený už raz dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku podal s tým, že o tomto dovolaní najvyšší súd rozhodol uznesením z 29. marca 2023, sp. zn. 3Tdo/58/2022, tak, že ho podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku odmietol, vysvetliac v jeho dôvodoch obvinenému, že vzhľadom na nepodanie jeho odvolania (včas), je oprávnený podať dovolanie len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku (iné dovolacie dôvody pre nesplnenie základnej podmienky pre podanie dovolania, a to podanie odvolania, neprichádzajú do úvahy) s tým, že obvinený následne podal dovolanie aj z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku, o ktorom najvyšší súd rozhodol uznesením z 9. apríla 2024, sp. zn. 2Tdo/18/2024, tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, vysvetliac obvinenému v jeho dôvodoch, že krajský súd rozhodol správne a z akých dôvodov, keď jeho odvolanie, ako oneskorene podané, podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku zamietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyselne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.